

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 35/2022 van 16 februari 2022

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van diverse bepalingen betreffende elektronische ecocheques* – artikelen 3 – 4 (CO-A-2022-004)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Frank Vandenbroucke, Vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 06/01/2022;

brengt op 16 februari 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzocht op 06/01/2022 het advies van de Autoriteit met betrekking tot de artikelen 3 en 4 van het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van diverse bepalingen betreffende elektronische ecocheques*.
2. Overeenkomstig het Verslag aan de Koning heeft het ontwerp als doel om artikel 19^{quater} van het koninklijk besluit van 28 november 1969 *tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders* en het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 *tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers van maaltijd-, eco- of consumptiecheques in een elektronische vorm tot uitvoering van artikelen 183 tot 185 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen* (hierna het koninklijk besluit van 12 oktober 2010), te wijzigen.
3. Ten eerste beoogt het ontwerp de verdere tenuitvoerlegging van de definitieve overgang van papieren naar elektronische ecocheques. Daartoe worden een aantal wetstechnische aanpassingen doorgevoerd. Daarnaast stuurt het ontwerp de erkenningsprocedure voor uitgevers van elektronische cheques in het licht van de AVG bij door het benadrukken van het 'beginsel van de verantwoordelijkheid' in hoofde van de uitgevers.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

Artikel 3

4. Artikel 3 van het ontwerp wijzigt artikel 2 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 teneinde het in overeenstemming te brengen met de wijzigingen overeenkomstig artikel 4 van het ontwerp en geeft *an sich* geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 4

5. Artikel 3 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010, dat op heden een reeks informatica-technische voorwaarden bevat waaraan de uitgever moet voldoen om te worden erkend, wordt als volgt vervangen door artikel 4 van het ontwerp: *"Om erkend te worden, moet de uitgever die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke (al dan niet gezamenlijk met andere actoren), voldoen*

aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.”

6. In eerste instantie vraagt de Autoriteit zich af welke de meerwaarde is van de uitdrukkelijke vereiste in hoofde van de uitgevers om te voldoen aan de AVG, aangezien iedereen die persoonsgegevens verwerkt zonder meer verplicht is de AVG na te leven. Zoals dit tevens blijkt uit het Verslag aan de Koning heeft de AVG directe werking in de Belgische rechtsorde, als zodanig kan het volstaan dat de uitgevers worden aangeduid als verwerkingsverantwoordelijken.
7. In dit kader nog brengt de Autoriteit in herinnering dat een gegevensbeschermingseffectbeoordeling – in tegenstelling tot hetgeen lijkt te volgen uit het Verslag aan de Koning – slechts verplicht is in de gevallen zoals omschreven in artikel 35 AVG. Het Verslag aan de Koning dient in die zin gewijzigd te worden.
8. Daarnaast neemt de Autoriteit er akte van dat de uitgevers (al dan niet gezamenlijk met andere actoren) worden aangeduid als verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4.7) AVG¹.
9. Volledigheidshalve benadrukt de Autoriteit dat op gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken artikel 26 AVG van toepassing is. De Autoriteit verwijst voor de praktische gevolgen terzake naar punt 2 van het tweede deel van de op 2 september 2020 door het Europese Comité voor Gegevensbescherming vastgestelde richtsnoeren 07/2020 betreffende de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker”. Zo zal onder meer op transparante wijze moeten worden bepaald wie van de verschillende entiteiten verantwoordelijk is om de betrokkenen te woord te staan die de hen in het kader van de AVG toegekende rechten uitoefenen (zulks doet weliswaar geen afbreuk aan het feit dat, overeenkomstig artikel 26.3 van de AVG, de betrokkenen hun rechten in het kader van de AVG kunnen uitoefenen ten aanzien van elk van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken). In de mate dat er effectief sprake is van gezamenlijke verantwoordelijkheid moet dit duidelijk worden gecommuniceerd naar de betrokken toe. Bovendien beveelt de Autoriteit aan dat hiertoe één enkel contactpunt ter beschikking van de betrokkenen wordt gesteld.

¹ In die zin kan eveneens verwezen worden naar de artikelen 183 en 184 van de wet van 30 december 2009 *houdende diverse bepalingen* die bepalen dat maaltijd-, eco- en consumptiecheques in een elektronische vorm enkel ter beschikking kunnen worden gesteld door de uitgevers die hiertoe erkend zijn overeenkomstig de voorwaarden die door de Koning zijn bepaald; waaruit kan worden afgeleid dat deze uitgevers effectief zullen optreden als verwerkingsverantwoordelijken met betrekking tot de gegevensverwerkingen in dit kader.

Overige opmerkingen

10. De Autoriteit stelt vast dat de beoogde verwerkingen tot doel hebben het gebruik van elektronische ecocheques mogelijk te maken en te organiseren. Ter zake verdient het evenwel aanbeveling om, naar analogie met het huidige artikel 3, 3° van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 (dat wordt opgeheven), te speciëren dat de uitgevers de persoonsgegevens enkel kunnen gebruiken in het kader van deze doeleinden en dat zij deze gegevens niet mogen meedelen aan derden, noch gebruiken voor profilerings- of commerciële doeleinden.
11. Met betrekking tot de proportionaliteit van de geviseerde verwerkingen van persoonsgegevens neemt de Autoriteit er akte van dat de erkende uitgevers ertoe gemachtigd zijn om overeenkomstig artikel 184/1 van de wet van 30 december 2009 *houdende diverse bepalingen* (hierna: de wet van 30 december 2009) het Rijksregisternummer te gebruiken teneinde de begunstigten van maaltijdcheques, ecocheques en/of consumptiecheques eenduidig te kunnen identificeren. Voor het overige stelt de Autoriteit evenwel vast dat noch de wet van 30 december 2009, noch het koninklijk besluit van 28 november 1969 *tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders*, noch het koninklijk besluit 12 oktober 2010 de overige categorieën van persoonsgegevens die zullen worden verwerkt vaststelt. De Autoriteit vraagt aldus om minstens de categorieën van persoonsgegevens te speciëren in de wet of in een uitvoeringsbesluit.
12. Tot slot merkt de Autoriteit op dat de geviseerde vervanging van het artikel 3 van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 tot gevolg heeft dat er niet langer wordt voorzien in een maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens. In het licht van artikel 6.3 AVG, is het aangewezen om in het ontwerp de (maximale) bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens vast te stellen, of toch minstens de criteria die toelaten deze (maximale) bewaartermijnen te bepalen. Daartoe kan bijvoorbeeld de bewaartermijn die op heden is neergelegd in artikel 3, 5°, van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 aangehouden worden.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit**

is van oordeel dat de volgende wijzigingen aan het ontwerp zich opdringen:

- schrappen van de verplichting voor de uitgevers om te voldoen aan de AVG (in dit kader dient eveneens het Verslag aan de Koning te worden gewijzigd in zoverre daarin wordt geïmpliceerd dat het naleven van de AVG enkel kan worden bewezen aan de hand van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling) (punten 6 – 7);
- specificeren dat de uitgevers de persoonsgegevens enkel kunnen gebruiken voor de doeleinden die betrekking hebben op de organisatie en het beheer van het systeem van de (eco)cheques (punt 10)
- specificeren van de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden door de uitgevers (punt 11);
- vaststellen van de (maximale) bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens, of toch minsten van de criteria die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen (punt 12).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Rita Van Nuffelen - Verantwoordelijke a.i. van het Kenniscentrum